

Kolumna Ambasadora Bonda “Srebrenica: šestomjesečni izvještaj”

Želio bih da na polovini mog jednogodišnjeg mandata podnesem izvještaj o pomacima koje su radi unapređenja životnih uslova u području Srebrenice ostvarili državni, entitetski i općinski organi kao i međunarodne organizacije u okviru zajedničke konstruktivne saradnje.

Morali smo početi sa ublažavanjem političkih tenzija i stvaranjem prostora za dijalog. Odluka o premještanju crkve sa privatnog posjeda u Konjević Polju na novu lokaciju bila je bitna, jer je njome istaknuta važnost poštovanja prava građana u cijeloj Bosni i Hercegovini, bez obzira na njihovu etničku pripadnost. Što se prije ova odluka implementira, to će se prije postići potpunije povjerenje.

Ovo je samo mali korak u odnosu na činjenicu da su mnogi koji su planirali i počinili genocid u Srebrenici i dalje na slobodi. Mjere koje je visoki predstavnik Miroslav Lajčák poduzeo početkom jula, donesene u koordinaciji sa vlastima RS, s ciljem ubrzanja istraga osumnjičenih sa «srebreničke liste» bile su značajne za žrtve i javnost kao potvrda da će oni koji su imali udjela u zvjerstvima u Srebrenici biti dovedeni pred lice pravde. Odluka o finansiranju tima međunarodnih istražitelja i o otvaranju ureda državnog tužioca u Srebrenici osnažit će ove napore i nadamo se ubrzati proces istraga.

Još jedna značajna inicijativa bila je i odluka prethodnog visokog predstavnika Schwarz-Schillinga da nadležnost za Srebrenica/Potočari Spomen obilježje i mezarje prenese na državni nivo i da SIPA bude zadužena za sigurnost ove lokacije. To je bila humana i moralna gesta, a ne politička, i zasluđuje podršku građana cijele zemlje.

Iako je situacija u pogledu reda i mira u Srebrenici dobra, povratnici su iz razumljivih razloga osjetljivi na pitanje sigurnosti, stoga mi radimo sa entitetskim organima na tome da se uspostavi i održi etnički izbalansirani policijska struktura u općini.

Kada sam ponovo došao u Srebrenicu u maju ove godine, moj utisak je bio da se malo toga promijenilo od moje prve posjete ovom gradu 2001. U posljednjih šest mjeseci, organi RS su uložili više od 40 miliona KM u infrastrukturu i javne usluge u ovom području. Poznato mi je da će u budžetu RS za 2008. godinu biti predviđena dodatna sredstva za ovu svrhu i da će opštinski organi biti uključeni u planiranje i utvrđivanje prioriteta za utrošak ovih sredstava.

Vijeće ministara BiH je također odobrilo paket mjera od 10 miliona KM za oporavak Srebrenice koji uključuje izgradnju, obnovu i razvoj infrastrukture u Srebrenici, te promovisanje poslovanja i unapređenje javnih službi. Ovo je dobar paket i svi želimo da se on što prije realizuje.

Federacija BiH je izdvojila više od 4 miliona KM za projekte održivog povratku u području Srebrenice i sredstva za podršku obrazovanja.

Svrha konferencije koju su 3. jula organizovali UNDP, međunarodni donatori i opština bila je da se prikupe razvojna sredstva za Srebrenicu, u čemu se i uspjelo, te da se koordinacija između donatora poboljša a njihove aktivnosti bolje usklade sa prioritetima koje je odredila opština.

Mali ali ipak važni prvi koraci poduzeti su na povećanju

mogućnosti zapošljavanja Bošnjaka u javnim službama i preduzećima. To je pozitivna stvar ali je svakako potrebno uraditi više po tom pitanju.

Veliki broj novih radnih mjesta biti će stvoren samo ako privučemo privatna ulaganja. To je razlog zbog kojeg smo 6. novembra organizovali veliku konferenciju o mogućnostima ulaganja u Srebrenicu. Konferencija je pokazala da postoji interes investitora. Jedna američka i slovenačka firma su najavile planove o ulaganju u Srebrenicu. Sada opštinske, entitetske i državne vlasti trebaju da, uz podršku međunarodne zajednice, zajedno rade na tome kako bi se ovaj potencijal pretočio u više ulaganja i više radnih mjesta.

Uprkos sporazumu o poboljšanju pristupa zdravstvenim uslugama, koji su početkom godine potpisali Federacija BiH i RS, povratnici u područje Srebrenice se žale da još uvijek nisu u mogućnosti dobiti potpuni liječnički tretman i beneficije na koje imaju pravo. Takav je slučaj i sa drugim socijalnim uslugama, što je velika anomalija kada je riječ o pružanju zdravstvene njege i socijalne zaštite u Bosni i Hercegovini. Vlasti u oba entiteta moraju raditi na ovome kao hitnim pitanjem.

Holandska i američka vlada rade na pokrivanju cijelog područja Srebrenice radio i televizijskim signalom, što će značajno smanjiti osjećaj izoliranosti koji imaju stanovnici u udaljenijim područjima. CISCO Sistemi će uskoro osigurati bežični pristup internetu, čime će škole i omladina ostvariti bolju povezanost sa svijetom.

Sve ove pozitivne inicijative će uspjeti samo ako se očuva konstruktivan dijalog među svim subjektima u Srebrenici. Za dijalog su potrebni hrabrost i povjerenje. Dijalog će biti od ključnog značaja u predstojećim mjesecima ako želimo postići sporazum o pitanjima kao što su davanje koncesije na izvorsku vodu ljekovite banje Guber, dovođenje drugih preduzeća u region i osiguranje bolje nacionalne zastupljenosti u policiji

i drugim javnim službama.

U toku svoga rada u proteklih šest mjeseci uvidio sam da su građani Srebrenice, nakon svega što su proživjeli i uprkos stalnim, realnim problemima, zaista u stanju da zajedno rade na izgradnji bolje budućnosti.

Ambasador Clifford Bond – izaslanik visokog predstavnika za područje Srebrenice